

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 359/3
Podgorica, 08.04.2016. godine

Na osnovu člana 140, 141, 144 i 145 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 06/13), člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03 i "Sl. list CG", br. 73/10 i 32/11), postupajući po prigovoru gospođe Popović Nataše iz Danilovgrada (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-359 od 10.03.2016.g.), direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. **Prihvata se prigovor** Nataše Popović iz Danilovgrada (zaveden pod brojem 02-359 od 10.03.2016. godine) i privrednom društvu „AST“ d.o.o. **emiteru televizijskog programa „TV Prva“**, izriče se **upozorenje**, kao upravno nadzorna mjera zbog kršenja čl. 55. st 2 i 3 Zakona o elektronskim medijima, čl. 6 stav 1 tačka h), st. 1 i 2 čl. 22, st. 2 i 3 čl. 23, čl. 23a i 27 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 35/11 i 07/16) i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-15, prilikom emitovanja najave emisije "Srpske Misterije" (epizoda broj 12, sa naslovom "Muslimanska magija"), dana 10.03.2016.godine, u terminima 06:42:31, 09:17:34, 13:21:20, 15:03:57, 17:48:42 i 20:46:11.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
  - a. kršenja čl. 23a Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima kojim je propisano da se kategorizacija programskih sadržaja koji može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika vrši primjenom mjerila propisanih ovim članom, nakon ocjene ispunjenosti svakog mjerila posebno i svih mjerila zajedno.
  - b. kršenja člana 55. st 2 i 3 Zakona o elektronskim medijima kojim je propisano da je emiter dužan da programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika, jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja i emituje te programske sadržaje u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti.
  - c. kršenja uslova iz čl. 23 st. 2 i 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, kojima je propisano da grafičku oznaku kategorije programskog sadržaja predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i koja se emituje u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, tokom cijelog trajanja označenog programskog sadržaja, kao i da se, u smislu ovog Pravilnika, za odgovarajuće kategorije programa primjenjuju grafičke oznake 12, 16 ili 18.
  - d. kršenja čl. 27 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima kojima je propisano da najave sadržaja, koji podliježu obavezi vizuelnog i zvučnog označavanja, u okviru samopromotivnih aktivnosti moraju sadržati grafičku oznaku koja određuje kategoriju u koju takav sadržaj potpada.
3. Privrednom društvu „AST“ d.o.o., nalaže se da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TV Prva“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privrednom društvu „AST“ d.o.o. je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja objavi u programu „TV Prva“.

5. Agencija za elektronske medije upozorava da će svako ponovno kršenje odredbi iz tač. 1 ovog rješenja, rezultirati strožijim mjerama u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima.
6. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
7. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
8. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 10.03.2016. godine, Agenciji za elektronske medije dostavljen je prigovor gospođe Popović Nataše iz Danilovgrada, na rad privrednog društva „AST“ d.o.o. kao emitera televizijskog programa „TV Prva“ (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-359 od 10.03.2016.g.). Prigovor je podnesen zbog oglašavanja, u dnevnom terminu emitovanja, programskog sadržaja „SRPSKE MISTERIJE“, koje je kako se navodi u prigovoru „zastrašujući i za odrasle, a ne za djecu“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija za elektronske medije je po službenoj dužnosti pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja čl. 55. st 2 i 3 Zakona o elektronskim medijima, čl. 22. st. 1 i 2, 23, 23a, 23b, 24, 25 i 27 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, čl. 19 st. 1 i 28 Pravilnika o komercijanim audiovizuelnim komunikacijama i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-15.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je izvršio uvid u snimke emitovanih spornih programskih sadržaja emitera „TV Prva“ i sačinio nalaz dana 14.03.2016. godine.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 8 Zakona o opštem upravnom postupku, Agencija za elektronske medije je od privrednog društva „AST“ d.o.o. (u daljem tekstu: emiter) zatražila pisano izjašnjenje na navode iz prigovora i nalaza Sektora za monitoring (akt broj 02-359/1 od 14.03.2016.god.) i pozvala ga da, u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode.

Dana 15.03.2016.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br. 02-359/2 od 15.03.2016.god.) u kojem je ukazao na sljedeće:

- odmah po prijemu zahtjeva za izjašnjenje, sa predmetnim prigovorom, emiter je preispitao dnevnu i nedjeljnu programsku šemu, po kojoj je bilo predviđeno emitovanje epizode dokumentarnog serijala „Srpske misterije“ - Epizoda „Muslimanska magija“ (po šemi u četvrtak, 10. marta 2016. godine) i imajući u vidu čl. 32 stav 2 i 34 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, emitovao pomenutu epizodu ovog serijala u četvrtak 10.03.2016.godine u graničnom periodu od 23h i 15 minuta.
- predmetna epizoda serijala „Srpske misterije“ je dokumentarna emisija „visoke produkcije koja istražuje mitove lokalnih zajednica na Balkanu, i koja podstiče na kritičko mišljenje i otvara nove vidike u edukaciji lokanih zajednica“.
- predmetna emisija/epizoda nije imala reprizu.
- „budući da se radi o izuzetno kvalitetnoj dokumentatnoj formi“, emiter je, „po svojim standardima“ uradio i video trejler koji najavljuje novu epizodu, ... a „koji je sadržao najzanimljivije momente epizode po visokim standardima kreativne video montaže i, ni u jednom momentu njegove proizvodnje nije bila namjera da se prekrši ni jedan član Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama“.
- serijal broji još četiri premijerne epizode, koje će, zbog svih mjera predostrožnosti, biti emitovane u graničnom periodu, iako smatra da „ovakav sadržaj zaslužuje i bolji termin emitovanja, zbog njegovog dokumentarno-edukativnog karaktera“.
- video promocije će izbaciti iz dnevnih reklamnih blokova i „emitovati isključivo u ranim i kasnijim prime time terminima“.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimke emitovanih sadržaja emitera, može se konstatovati sljedeće:

- Serijal „Srpske misterije“ je dokumentarno-igranog karaktera, realizovan kao niz pedesetominutnih epizoda posvećenih različitim temama kao što su mitovi, legende, sujeverja i sl., iz dalje i bliže prošlosti, a koji imaju određene refleksije i na današnje vrijeme i generacije.

Radi se o sadržaju sa ozbiljno i brižljivo pripremljenim scenariom i izborom učesnika (od glumaca, prezentera, predstavnika vjerskih zajednica, pa do samozvanih "poznavalaca" problematike misterija i mistike kao što su ufolozi, bijeli magovi i sl.). Sadržaj je nepretenciozan, bez vidljive ambicije da se koristi lakovjernost i neupućenost publike za podizanje stepena njihove zainteresovanosti. U osnovi, sadržaj bi mogao biti koristan pristup za razumijevanje nastanka i značenja raznoraznih mitova i legendi čiji su korijeni iz daleke prošlosti, a koje imaju i određeni kulturološki i folklorni značaj i nesumnjivo spadaju u antropološko i kulturno nasljeđe svakog naroda. U svakom slučaju, tako obrađena, ova problematika mogla bi poslužiti kao antipod zloupotrebama iste materije (okultizam, vradžbine i sl., koje se često nude lakovjernim ljudima u nevolji kao "učinkovita" rješenja za njihove životne probleme). U periodu prije i neposredno nakon emitovanja spornog sadržaja (najava od 10. marta 2016. godine), emitovane su epizode sa naslovima: "Mrtvi", "Zlo drvo", "Urbane legende", "U srcu tame" i "Povratak bele dame" (u januaru i februara 2016, utorkom oko 22,00 sati) i "Drekavac" i "Muslimanska magija" (u martu, četvrtkom nakon 23,00 sata). Na početku emitovanja svake epizode dato je vizuelno upozorenje na punom ekranu sa zaokruženim brojem 14 i tekstom: "Program koji slijedi nije prikladan za osobe mlađe od 14 godina".

- Najava emisije „Srpske misterije“, koja je predmet prigovora, odnosi se na epizodu broj 12, sa naslovom "Muslimanska magija", koja je emitovana u četvrtak, 10. marta 2016. godine. Najava je toga dana emitovana sedam puta i to u 06:42:31, 09:17:34, 13:21:20, 15:03:57, 17:48:42 i 20:46:11. Radilo se o samopromotivnog trejleru, u trajanju od 44 sekunde, sa zvučnim i vizuelnim insertima scena iz emisije i bez grafičke o znake o neprimjerenosti određenom uzrastu.

Na osnovu podnesenog prigovora, nalaza Sektora za monitoring i izjašnjenja emitera, može se zaključiti da je opravdan podneseni prigovor. Naime, emiter je prilikom emitovanja predmetnih najava programskog sadržaja:

- a. propustio da izvrši kategorizaciju programskog sadržaja - epizoda broj 12, sa naslovom "Muslimanska magija" iz serijala „Srpske misterije“ i svrsta ga u jednu od tri predviđene kategorije (12, 16 ili 18), u skladu sa čl. 23a Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima kojim je propisano da se kategorizacija programskih sadržaja koji može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika vrši primjenom mjerila propisanih ovim članom, nakon ocjene ispunjenosti svakog mjerila posebno i svih mjerila zajedno.
- b. propustio da najavu tog sadržaja označi vizuelnim simbolom (grafičkom oznakom), tokom čitavog trajanja i emitovao je u vrijeme za koje je vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti (06:42:31, 09:17:34, 13:21:20, 15:03:57, 17:48:42 i 20:46:11), što je suprotno članu 55. st 2 i 3 Zakona o elektronskim medijima i st. 1 i 2 čl. 22 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.
- c. propustio da primijeni adekvatnu grafičku oznaku kategorije programskog sadržaja 12, 16 ili 18 (krug sa crvenom brojkom, koji mora biti jasno vidljiv i emitovan u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, tokom cijelog trajanja označenog programskog sadržaja), što je suprotno st. 2 i 3 čl. 23 i čl. 27 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije za elektronske medije je, saglasno članu 140, 141, 144 i 145 Zakona o elektronskim medijima i člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja. Emiteru je naloženo da usaglasi programskih sadržaja u okviru programa „TV Prva“, sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Prilikom izricanja upravno-nadzorne mjere, direktor Agencije za elektronske medije je imao u vidu da je izrečena mjera srazmjerna prirodi i težini prekršaja, kao i da se može očekivati da će upozorenje biti dovoljno da emiter ubuduće ne ponovi protivpravno ponašanje.

Emiter je posebno upozoren da će svako eventualno buduće kršenje odredbi iz odredbi iz tač. 1 ovog Rješenja, rezultirati strožijim mjerama, u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140. stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u programu „TV Prva“.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „AST“ d.o.o.
- Gdja Nataša Popović
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Džafić

The image shows a circular official stamp of the Agency for Electronic Media (ARD) in Podgorica. The stamp contains the text "AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE" and "PODGORICA". In the center of the stamp is the coat of arms of Montenegro. To the right of the stamp is a handwritten signature in black ink.